

ДО

ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОБРАНИЕТО
НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 71 став 1 од Уставот на Република Северна Македонија и членовите 139, 144 и 175 од Деловникот на Собранието на Република Северна Македонија, Ви поднесуваме Предлог на закон за изменување на Законот за работните односи, по скратена постапка.

ПРАТЕНИЦИ:

Јована Тренгелова
Оливер Стојановски
Слабјанка Дешкова
Јован Милески
Занка Јанкова
Лилица Кривева
Сана Куковска
Бистра К. Стојанова
Марија Задкова
Саша Јанковска

Предлагачи : Група пратеници

П Р Е Д Л О Г Н А ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАБОТНИТЕ ОДНОСИ,
ПО СКРАТЕНА ПОСТАПКА

Скопје, јуни 2026 година

В О В Е Д

I. ОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Со Законот за работните односи („Службен весник на Република Македонија” број 62/2005, 3/2006, 44/2006, 66/2006, 16/2007, 57/2007, 77/2007, 106/2008, 161/2008, 63/2009, 114/2009, 130/2009, 149/2009, 10/10, 50/10, 52/10, 58/10, 124/10, 132/10, 47/11, 11/12, 39/12, 13/13, 25/13, 170/13, 187/13, 106/14, 113/14, 20/15, 33/15, 72/15, 129/15, 27/16, 134/16 и 120/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија” број 110/19, 267/20, 151/21, 288/21, 111/23, 39/25, 74/25 и 124/25), се уредуваат работните односи меѓу работниците и работодавачите кои се воспоставуваат со склучување на договор за вработување и колективен договор.

Со постојната содржана на членот 141 од Законот за работните односи се уредува правото на користење на годишниот одмор, вклучително и можноста истиот да се користи во одредени рокови во текот на тековната и идната календарска година, кој ги опфаќа и случаите на оправдано отсуство поради болест, повреда, породилен одмор или одмор за нега и чување на дете.

Имајќи во предвид дека со членот не е уредена можноста за користење на годишен одмор како исклучок и после овој рок, за работник кој бил на подолго боледување, породилен одмор или одмор заради чување и нега на дете, како и работник кој посвоил дете, со ова предлог законско решение им се овозможува да го искористат годишниот одмор и после 30 јуни во идната календарска година, односно да го искористат во целост по престанокот на причините за отсуство, но не подоцна од три месеци од денот на престанокот.

Во праксата сè почесто се јавуваат ситуации во кои работниците се привремено спречени да го искористат годишниот одмор поради процеси поврзани со посвојување на дете или воспоставување на родителска грижа, кои по својата суштина претставуваат значајни семејни и животни настани и бараат целосна посветеност, време и присуство на работникот.

Со ова изменување се обезбедува поголема правна сигурност, еднаков третман на работниците во различни семејни ситуации, како и подобра усогласеност на работното законодавство со принципите на заштита на семејството и најдобриот интерес на детето.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА НА ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН

Целта на овој закон е да се уреди правото на работниците на годишен одмор и начинот на негово користење, со цел заштита на здравјето, работната способност и социјалната сигурност на работниците. Со изменувањето се овозможува користење на годишен одмор и после 30 јуни идната година во целост по престанокот на причините за отсуство, но не подоцна од три месеци од денот на престанокот.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Предлогот на законот не предизвикува финансиски импликации врз Буџетот на Република Северна Македонија.

IV. ПРОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ И НАЧИНОТ НА НИВНОТО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, КАКО И ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

За спроведување на предложениот закон не се потребни дополнителни финансиски средства од Буџетот на Република Северна Македонија.

V. СКРАТЕНА ПОСТАПКА ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН

Согласно со член 175 алинеја 1 од Деловникот на Собранието на Република Северна Македонија, од причина што не се работи за обемен закон, предлагаме по Предлогот на законот за изменување на Законот за работните односи, Собранието да расправа по скратена постапка.

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАБОТНИТЕ ОДНОСИ

Член 1

Во Законот за работните односи („Службен весник на Република Македонија” број 62/2005, 3/2006, 44/2006, 66/2006, 16/2007, 57/2007, 77/2007, 106/2008, 161/2008, 63/2009, 114/2009, 130/2009, 149/2009, 10/10, 50/10, 52/10, 58/10, 124/10, 132/10, 47/11, 11/12, 39/12, 13/13, 25/13, 170/13, 187/13, 106/14, 113/14, 20/15, 33/15, 72/15, 129/15, 27/16, 134/16 и 120/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија” број 110/19, 267/20, 151/21, 288/21, 111/23, 39/25, 74/25 и 124/25), во член 141 ставот (4) се менува и гласи:

По исклучок од ставот (3) на овој член, годишниот одмор кој работникот не можел да го искористи во тековната календарска година поради отсуство заради боледување или повреда, породилно отсуство, отсуство за нега и чување на дете, како и работник кој посвоил дете, и не го искористил и до 30 јуни идната календарска година, работникот има право во целост да го искористи остатокот од годишниот одмор по престанокот на причините за отсуството, но не подоцна од три месеци од денот на престанокот.

Член 2

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија “.

О Б Р А З Л О Ж Е Н И Е

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОНОТ

Предлог законот за изменување на законот за работните односи содржи 2 члена.

Со членот 1 се менува ставот (4) од член 141 од законот со што ќе се овозможи на работникот кој поради боледување или повреда, породилен одмор или одмор за нега и чување на дете, како и работник кој посвоил дете, а не го искористил годишниот одмор до 30 јуни идната календарска година, да има право во целост да го искористи остатокот од годишниот одмор по престанокот на причините за отсуството, но не подоцна од три месеци од денот на престанокот.

Со член 2 е уредено влегувањето во сила на законот.

II. МЕЃУСЕБНАТА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Решенијата содржани во предложените одредби од овој Предлог-закон се меѓусебно поврзани, како такви сочинуваат една правна целина и се применливи.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Предложеното законско решение ќе има позитивно влијание врз работниците кои поради оправдани причини не го искористиле годишниот одмор до 30 јуни идната календарска година, да го искористат во целост по престанокот на причините за отсуството, но не подоцна од три месеци од денот на престанокот и со тоа да можат да го остварат своето право на годишен одмор како основно право од работен однос.

ТЕКСТ НА ОДРЕДБИТЕ ОД ЗАКОНОТ ЗА РАБОТНИТЕ ОДНОСИ КОИ СЕ ИЗМЕНУВААТ

Користење на годишниот одмор Член 141

(1) Годишниот одмор по правило се користи во текот на календарската година.

(2) Годишниот одмор може да се користи во повеќе делови во договор со работодавачот, со тоа што еден дел од годишниот одмор мора да трае најмалку две непрекинати работни недели.

(3) Работодавачот е должен на работникот да му обезбеди искористување на две непрекинати работни недели годишен одмор до крајот на тековната календарска година, а остатокот до 30 јуни идната година.

(4) Годишниот одмор којшто не бил искористен во тековната календарска година заради отсутност поради боледување или повреда, породилен одмор или одмор за нега и чување на дете, работникот има право да го искористи до 30 јуни идната календарска година.

(5) Работникот кој работи во странство може во целост да го искористи годишниот одмор до крајот на идната календарска година, ако е така определено со колективниот договор на работодавачот.